

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 978

van **MAXIM VEYS**

datum: 20 juni 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Gebouwen Vlaamse overheid - Energiezuinigheid

In het kader van de Vlaamse klimaatdoelstellingen zijn energiezuinige gebouwen een meer dan belangrijke schakel. Om de doelstellingen te halen, is een stevige inhaalbeweging nodig in het energieneutraal maken van gebouwen op het Vlaamse grondgebied. De Vlaamse overheid heeft daarin een belangrijke voorbeeldfunctie tegenover eigenaren van gebouwen en kan tegelijk een eigen besparing van energie realiseren door alle gebouwen van de Vlaamse overheid energieneutraal te maken.

1. Wat is de EPC-score van de gebouwen in beheer en/of eigendom van de Vlaamse overheid? Graag onderverdeeld per grootteorde en een opsplitsing per provincie (EPC: energieprestatiecertificaat).
2. Wat is de evolutie van de EPC-score de voorbije jaren van de gebouwen in beheer en/of eigendom van de Vlaamse overheid?
3. Wat zijn de doestellingen van de Vlaamse Regering betreffende de EPC-score van de gebouwen in beheer en/of eigendom van de Vlaamse overheid?
4. Welke maatregelen zijn lopende of gepland om de EPC-score van de gebouwen in beheer en/of eigendom van de Vlaamse overheid te verlagen? Wat is daarvoor de timing? Graag een opsplitsing van de geplande of lopende maatregelen per provincie.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jan Jambon (390), Zuhal Demir (978)

**Vlaams
Parlement**

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 978 van 20 juni 2022

van **MAXIM VEYS**

1. Een overzicht van de EPC-scores (uitgedrukt in kWh/m²) van gebouwen die tot de scope van het vastgoedbeleid van de Vlaamse overheid behoren, kan u terugvinden in bijlage 1. Dit overzicht werd samengesteld op basis van data die aanwezig is over het patrimonium van de entiteiten van de centrale Vlaamse overheid in de Vastgoeddatabank en Terra (patrimonium- en energiedatabank voor publieke entiteiten). Deze data werd aangevuld met data uit de Energieprestatiedatabank van het VEKA en input die de entiteiten van de Vlaamse overheid over de EPC-scores van hun gebouwen apart bezorgden. In het overzicht is de gebouwnaam, het adres, de gebouwcategorie, de eigenaar, de gebruiker, de gebouwbeheerder, de energieverantwoordelijke en de EPC-score (voor gebouwen in het Vlaams Gewest) of de EPB-score (voor gebouwen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) opgenomen. Bij de EPC/EPB-score staat tussen haakjes ook steeds het jaar van opmaak van het certificaat vermeld. Verder is er ook een veld met opmerkingen aanwezig waarin extra relevante informatie over de gebouwen wordt vermeld. Veelal wordt in dit veld voor opmerkingen melding gemaakt van een gebouwbestemming die niet onder de verplichting valt om over een EPC voor publieke gebouwen te beschikken. Een EPC voor publieke gebouwen is momenteel namelijk enkel verplicht voor gebouwen die vaak door het publiek worden bezocht een waarin een publieke organisatie is gevestigd. Heel wat gebouwtypes van de centrale overheid zijn niet toegankelijk voor het publiek, denk aan tunnelgebouwen, pompstations, elektriciteitscabines, garagecomplexen, gevangenissen, gemeenschapsinstellingen, loodsen, magazijnen, stallen, woningen,... Deze gebouwtypes beschikken dus meestal niet over een EPC-kengetal. Dit geldt ook voor gebouwen die in het buitenland gelegen zijn.
2. De evolutie van de EPC-scores per gebouw kan u ook raadplegen in bijlage 1. Indien er meerdere EPC's werden opgemaakt voor eenzelfde gebouw, worden de verschillende EPC-scores doorheen de jaren weergegeven. Het is echter niet nuttig een algemene evolutie in de EPC-scores van gebouwen van de Vlaamse overheid te berekenen.
 - Bij het lanceren van het EPC voor publieke gebouwen, werden in de jaren 2008 en 2009 logischerwijze zeer veel EPC's opgemaakt voor bestaande gebouwen.
 - Sindsdien is er verhoudingsgewijs een oververtegenwoordiging van nieuwbouw, waardoor de gemiddelde EPC-scores voor die jaren geenszins te vergelijken zijn met EPC's van de bestaande gebouwen.
3. In de langetermijnrenovatiestrategie voor het Vlaams gebouwenpark werd bepaald dat overheidsgebouwen tegen 2045 moeten voldoen aan de langetermijndoelstelling van koolstofneutraliteit. De langetermijndoelstelling van koolstofneutraliteit wordt gelijkgesteld aan label A binnen het EPC voor niet-residentiële gebouwen. Het EPC voor niet-residentiële gebouwen (EPC NR) is een instrument dat VEKA momenteel ontwikkelt. Het huidige EPC voor publieke gebouwen zal de komende jaren worden vervangen door het EPC NR. Het EPC NR zal kunnen worden opgemaakt vanaf 1 januari 2023. Tegen 1 januari 2024 moeten alle grote publieke gebouweenheden en grote gebouweenheden van publieke organisaties verplicht beschikken over een EPC NR.
4. Ingevolge artikel 5 van de energie-efficiëntierichtlijn (EER) heeft iedere lidstaat van de Europese Unie de verantwoordelijkheid om jaarlijks een energiebesparing in de gebouwen van de centrale overheid te realiseren, die minstens het equivalent is van

een renovatie van 3% van de bruikbare vloeroppervlakte van deze gebouwen tot de huidige geldende energieprestatie-eisen. Deze energiebesparingen hebben vanzelfsprekend een positieve impact op de EPC-scores van gebouwen van de Vlaamse overheid.

Sinds 1 januari 2017 gelden voor nieuwbouwvergunningaanvragen m.b.t. publieke kantoorgebouwen strengere E-peileisen. Voor nieuwbouwvergunningaanvragen bij overheidsgebouwen zijn sinds 1 januari 2019 de BEN-eisen van toepassing.

Daarnaast is sinds 1 januari 2022 de renovatieverplichting voor niet-residentiële gebouwen in voege getreden. Niet-residentiële gebouwen die sinds die datum notarieel worden overgedragen in volle eigendom, via erfpacht of recht van opstal, moeten binnen vijf jaar na overdracht aan een aantal maatregelen voldoen (eisen op dakisolatie, beglazing, centrale opwekkers voor ruimteverwarming, koeling). Daarnaast moeten kleine niet-residentiële gebouwen die in totaliteit worden overgedragen binnen de vijf jaar na overdracht minimaal energieprestatielabel C halen. Grote niet-residentiële gebouwen die vanaf 1 januari 2023 worden overgedragen moeten binnen vijf jaar na overdracht aanvullend minstens een aandeel hernieuwbare energie van 5% behalen. Deze renovatieverplichting zal ook een positieve impact hebben op de EPC-scores van gebouwen die door de Vlaamse overheid worden verworven.

Specifiek voor de Vlaamse overheid bestaat sinds 2016 het intern Klimaatplan Vlaamse overheid. Hierin liggen de klimaatdoelstellingen voor de Vlaamse overheid richting 2030 vervat. Tot voor kort moesten de entiteiten in scope 40% CO₂-emissies reduceren tegen 2030 ten aanzien van 2015 (of 2005 voor bepaalde entiteiten) en 32,5% primaire energie. Deze doelstellingen werden op 15 juli 2022 door de Vlaamse Regering aangescherpt naar 55% CO₂-emissiereductie en 35% primaire energiebesparing. De Klimaatdoelstellingen 2030 gelden voor de gebouwen waarvoor een entiteit van de centrale Vlaamse overheid de energiefactuur betaalt. Iedere entiteit is zelf verantwoordelijk om te bepalen welke maatregelen worden genomen om deze doelstellingen te bereiken. Ter ondersteuning kunnen entiteiten van de centrale Vlaamse overheid wel rekenen op subsidiëring voor energiebesparende maatregelen, die wordt verstrekt door het Vlaams Energiebedrijf (VEB) in kader van het Actieplan Energie-Efficiëntie. De middelen die het VEB in kader van deze subsidielijnen verdeelt, zijn afkomstig van een jaarlijkse afroeping van de energiebudgetten van de grootste energieverbruikers van de Vlaamse overheid (en worden soms aangevuld met middelen uit het Vlaams Klimaatfonds).

Bij het nemen van maatregelen om energiebesparingen te realiseren in de gebouwen van de Vlaamse overheid en zo de EPC-scores van het patrimonium te verbeteren, is een belangrijke rol weggelegd voor Het Facilitair Bedrijf (HFB). Via het beheer van een aanzienlijk deel van het gebouwenpatrimonium van de Vlaamse overheid, draagt HFB bij aan de voorbeeldfunctie van de Vlaamse overheid. HFB heeft hiervoor verscheidene programma's lopen, zoals de ISO 50001-norm of het Actieplan Gebouwen. Sinds 2021 is aanvullend ook een operatie opgestart waarbij gradueel kantoorgebouwen van verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid worden ingekanteld in het beheer van HFB. De investeringen vanwege HFB hebben tot doel om het algemene energieverbruik en de koolstofemissie te reduceren. Een specifieke planning om louter de EPC-scores te verbeteren is er vandaag dan ook niet, maar uiteraard zorgen de andere programma's voor het opvolgen van het energiebeheer en het uitvoeren van energetische werken, zoals bijvoorbeeld ISO-50001 (zie bijlage 2), voor een gunstige impact op de EPC-scores. Volgens het rapport "verbruiksjaar 2020; actiejaar 2021" van het intern Klimaatplan Vlaamse Overheid (gecoördineerd door het departement Omgeving), werpen de acties van HFB alvast hun vruchten af. In 2020 bedroeg de procentuele daling op vlak van primaire energie voor HFB namelijk 48,0% ten opzichte van het referentiejaar. Op vlak van CO₂-reductie bedroeg de procentuele daling voor

HFB 39,83%. Voor de volledige centrale Vlaamse overheid gaat het om een primaire energiebesparing van 20,6% en een CO₂-emissiereductie van 23,7%.

Binnen het intern Klimaatplan Vlaamse overheid is tot slot ook een horizon opgenomen richting 2045, waarbij wordt gestreefd naar een evolutie naar een koolstofneutraal gebouwenpark. Alle entiteiten van de Vlaamse overheid zijn namelijk verplicht om tegen 2023 een langetermijnvastgoedstrategie te ontwikkelen voor hun patrimonium, waarin wordt bepaald welke stappen men zal nemen om aan de langetermijndoelstelling van koolstofneutraliteit in 2045 te voldoen.

BIJLAGEN

1. [Overzicht met EPC-scores van gebouwen waarbij entiteiten van de centrale Vlaamse overheid verantwoordelijk zijn voor het energiebeheer](#)
2. [Geplande maatregelen 2022 – ISO-gebouwen door HFB](#)